

РЕЦЕНЗІЯ

кандидатки юридичних наук, доцентки Тетяни Володимирівни Данченко на дисертацію Андрія Юрійовича Васіна на тему «Адміністративно-правові засади стратегічного планування в державному управлінні», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право»

Актуальність дисертаційної проблематики. Динамічна інтенсифікація глобалізаційних процесів у поєднанні зі зростанням безпекових і соціальних викликів зумовлює необхідність концептуального переосмислення парадигми державного управління в Україні. Забезпечення стійкості держави та практична реалізація її конституційно визначеної соціально-правової місії вимагають переходу до системного стратегічного управління. У цьому контексті стратегічне планування постає ключовим інструментом публічного менеджменту, спроможним гарантувати національну конкурентоспроможність та суверенітет.

Проте сучасне нормативно-правове регулювання не формує належної інституційно-юридичної платформи для комплексного стратегування, що призводить до системних збоїв та зниження ефективності реалізації стратегічних документів. Поточний етап демократичних перетворень вимагає остаточного подолання рудиментів адміністративно-командної системи шляхом впровадження механізмів нового публічного менеджменту. Відсутність чіткої юридичної концептуалізації стратегічного планування та брак комплексних праць у доктрині адміністративного права підтверджують недостатній рівень вивчення цієї проблеми. Зазначене зумовлює високу актуальність здійснення системного наукового дослідження адміністративно-правових засад стратегічного планування в державному управлінні з метою вдосконалення вітчизняної правової науки та законотворчої практики.

Констатована наукова лакуна та нагальна практична потреба в подоланні означеного теоретико-методологічного розриву зумовлюють високий ступінь актуальності дисертаційного дослідження «Адміністративно-правові засади стратегічного планування в державному управлінні».

Оцінка наукового рівня дисертації та наукових публікацій аспіранта. Дисертаційна робота Васіна Андрія Юрійовича виконана на високому науковому рівні, відзначається системністю, глибиною та логічною послідовністю викладу матеріалу. Чітка архітектоніка роботи повністю узгоджується з поставленою метою та визначеними завданнями, що

дозволило автору забезпечити комплексне й усебічне розкриття обраної наукової проблематики.

Здобувач продемонстрував високий рівень володіння методологією наукового пізнання, здатність до системного аналізу адміністративно-правового забезпечення стратегічного планування як новітнього правового феномену, а також глибоке вміння інтегрувати юридичні, філософські та соціокультурні виміри дослідження. Методологічний базис дисертаційної роботи є цілком обґрунтованим і репрезентує зважене поєднання філософсько-світоглядних підходів, загальнонаукових методів та спеціально-юридичного інструментарію. Окреслена дослідницька матриця забезпечує високий ступінь достовірності, верифікованості та наукової переконливості отриманих результатів.

Беззаперечною науковою перевагою дисертації є вичерпна та високорепрезентативна джерельна база, що охоплює широке коло вітчизняної та зарубіжної літератури, а також нормативно-правові акти національного й міжнародного рівнів. Такий масштабний емпіричний та теоретичний фундамент дозволив автору всебічно експлікувати філософсько-правову природу цифрової справедливості й концептуалізувати на цій основі стратегічні вектори її подальшого розвитку.

Практичне значення отриманих результатів є достатньо переконливими та засвідчують доцільність їх використання у правотворчій, правозастосовній, науковій та освітній сферах. Спроектвані умовиводи та пропозиції є вкрай важливими, цінними для покращення нормативно-правового базису, що регулює правове забезпечення стратегічного планування. Зокрема, вони можуть сприяти вдосконаленню відповідних чинних та прийнятті нових нормативно-правових актів щодо стратегічного планування, їх захисту та протидії правопорушенням у правовому просторі та формуванню правової політики комплексного «стратегування» в державному управлінні.

Дисертаційна робота відповідає Стратегії розвитку Національної академії правових наук України на 2026-2030 роки, схваленої Постановою Загальних зборів Національної академії правових наук України від 30 квітня 2026 року № 2-26.

Дисертаційне дослідження виконано в межах наукових тем Навчально-наукового інституту міжнародних відносин та права ПЗВО «Київський міжнародний університет» «Тенденції розвитку сучасної правової науки в умовах інтеграційних процесів: теоретичні та практичні аспекти» (номер державної реєстрації: 0120U100413) та «Сучасні виклики міжнародно-правових відносин і роль України у формуванні світового правопорядку» (номер державної реєстрації: 0122U000743).

Наукові результати дисертаційної роботи отримали належну апробацію на науково-практичних заходах як загальнодержавного, так і міжнародного рівнів, що додатково підтверджує їхню актуальність, високу зацікавленість з боку наукової спільноти та практичну цінність.

Основні положення і висновки дослідження викладені Васіна А.Ю. у 8 наукових публікаціях (4 – фахові статті, 4 – тези міжнародних та всеукраїнських конференцій), які відповідають темі дослідження. Вказані публікації відповідають вимогам до фахових видань і конференційних матеріалів, повною мірою відображаючи результати основних досліджень.

Новизна представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень, повнота викладу в опублікованих працях. Результати дисертаційної роботи Васіна Андрія Юрійовича відзначаються належним рівнем наукової новизни та обумовлені як об'єктом і предметом дослідження, так і обраною методологією дослідження. Дисертація є одним із перших у сучасній науці адміністративного права комплексним дослідженням стратегічного планування в державному управлінні для вітчизняної правової науки, юриспруденції та законотворчих інституцій як сучасного правового феномену.

Наукова новизна дослідження базується на тому, що за характером та змістом розглянутих проблем дисертація є першим в Україні комплексним, системним дослідженням адміністративно-правових засад впровадження та реалізації стратегічного планування в державному управлінні за сучасних умов соціально-економічного, політичного та безпекового розвитку нашої держави. Обґрунтовано низку важливих для правової науки концептуальних положень, а також практичних висновків, одержаних особисто автором.

Крім того, концептуалізовано адміністративно-правову природу стратегічного планування в державному управлінні як правового інституту та ключового інструменту публічного менеджменту, покликаного забезпечити стійкість, адаптивність та суверенітет держави в умовах невизначеності й безпекових загроз. Автором обґрунтовано необхідність переходу від фрагментарного нормативного регулювання до єдиної інституційно-юридичної платформи «стратегування», яка інтегрує нормативно-правові, процедурні та функціональні елементи в єдину цілісну систему публічного адміністрування. В той же час дисертантом запропоновано авторську концепцію юридизації нормативно-правового забезпечення стратегічного планування, що передбачає подолання системних збоїв та підвищення ефективності імплементації документів стратегічного характеру шляхом

чіткого законодавчого закріплення процедур їх розробки, моніторингу, оцінки та корегування.

Наукова обґрунтованість отриманих результатів, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Наукова обґрунтованість результатів дисертаційної роботи Васіна Андрія Юрійовича базується зокрема і на тому, що у рамках адміністративно-правової науки представлено авторську наукову концепцію, яка розкриває, описує та пояснює сутність, функціональне навантаження, адміністративно-правову природу та адміністративно-правове значення, видове розмаїття і різноманітність методів та інструментів стратегічного планування в державному управлінні України.

Крім того дисертантом обґрунтовано необхідність введення до наукового обігу та нормотворчої практики правової конструкції стратегічного планування в державному управлінні, яка у свою чергу, в цілому ґрунтуючись на сформованій теорії державного управління, має виражену специфікацію, зумовлену сучасним станом, тенденціями та перспективами соціально-економічного, політико-правового та безпекового розвитку суспільства й держави;

Досліднику вдалося запропонувати юридично обґрунтоване авторське визначення поняття стратегічного планування в державному управлінні.

Основні положення, сформовані висновки та практичні рекомендації представлені у дисертаційній роботі є цілком науково обґрунтованими, логічно структурованими та мають як наукове, так і практичне значення для розвитку правової науки та юридичної практики у сфері стратегічного планування в державному управлінні.

Рівень виконання поставленого наукового завдання, оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності. Мета та основні поставлені завдання Васіна Андрія Юрійовича щодо стратегічного планування в державному управлінні досягнуто та комплексно представлено у дисертаційній роботі, яку вважаємо логічно завершеною. Досягнути таких результатів, очевидно, вдалося завдяки належній організації наукового дослідження, ретельному огляду наявних наукових джерел, використанню сучасної методології та креативному підході до розуміння адміністративно-правових засад впровадження та реалізації стратегічного планування в державному управлінні за сучасних умов соціально-економічного, політичного та безпекового розвитку нашої держави.

Ретельний аналіз дисертаційного дослідження дозволяє констатувати високу методологічну культуру автора, що виявилася у якісному застосуванні сучасної наукової методології та вмілому інтегруванні

філософських, загальнонаукових і спеціально-юридичних методів, які структурно утворюють трирівневу ієрархічну систему. Його залучення дозволило автору концептуалізувати понятійно-категоріальний апарат дослідження, розкрити глибинний сутнісний зміст базових дефініцій, а також чітко детермінувати доктринальні й лінгвістичні межі фундаментальної категорії «стратегічне планування», яке повинне спрямовуватися на забезпечення безпеки так званої «тріади» – національних цінностей, що напряду впливають на формування стратегічних пріоритетів; національних інтересів, котрі визначають напрями діяльності держави; цілей діяльності органів виконавчої влади. В контексті дослідження, варто відзначити, що саме ці елементи окреслюють зміст, характер, конфігурацію та спрямованість ключових документів стратегічного планування. Така багаторівнева й логічно вибудована методологічна архітектура забезпечила високу репрезентативність, вірогідність та обґрунтованість усіх сформульованих у роботі наукових результатів.

Теоретичне і практичне значення результатів дослідження.

Рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації у практиці. Сформовані у дисертації Васіна Андрія Юрійовича положення мають вагоме теоретичне і практичне значення: по-перше у науково-дослідній діяльності – як основа для подальших наукових досліджень з відповідної проблематики, особливо під час розробки проблем різних аспектів адміністративно-правового регулювання стратегічного планування в державному управлінні, його трактування та застосування під час функціонування інституцій публічного менеджменту в Україні; по-друге в освітньому процесі – висновки та результати комплексного аналізу адміністративно-правових засад впровадження та реалізації стратегічного планування в державному управлінні можна використати у викладанні навчальних курсів із адміністративного права та державного управління, зокрема, при читанні дисциплін щодо розвитку стратегічного планування в Україні як безпосередньої складової її державного управління за сучасних соціально-економічних, політико-правових та безпекових умов: «Адміністративне право та процес», «Інформаційно-аналітичне забезпечення законотворчої та правозастосовної діяльності», «Правові засади адміністративної діяльності», «Адміністративно-правові засади діяльності органів юстиції» тощо. Крім того, результати дисертаційного дослідження можна застосувати під час підготовки підручників, навчальних посібників, довідкових і методичних матеріалів, монографій, присвячених проблематиці стратегічного планування в державному управлінні; по-третє у правотворчій діяльності – для вдосконалення нормативно-правових актів України шляхом

внесення змін до чинного законодавства у питаннях, що стосуються правових засад впровадження та реалізації стратегічного планування в діяльності органів державної влади різних рівнів; по-четверте у правозастосовній діяльності – для заповнення прогалин, що існують у теоретичній площині підготовки та розроблення адміністративно-правових актів щодо впровадження та реалізації стратегічного планування в державному управлінні України

Практичне значення результатів дослідження Васіна Андрія Юрійовича полягають у можливості їх використання для формулювання нових теоретичних концепцій, які дозволять поглиблено осмислити феномен стратегічного планування в державному управлінні.

Відсутність порушень академічної доброчесності. Представлена дисертаційна робота Васіна Андрія Юрійовича виконана на високому науковому рівні із суворим дотриманням етичних норм та засад академічної доброчесності. Комплексний аналіз наукової праці засвідчує її глибокий, цілісний та самостійний характер, а також демонструє зрілу академічну культуру автора. У дисертаційному дослідженні повністю відсутні текстові запозичення (плагіат), фабрикація даних або необґрунтоване використання наукових ідей інших авторів. Усі цитування, критичні зіставлення та посилання на праці вітчизняних і закордонних науковців оформлені відповідно до встановлених вимог і стандартів МОН України. Отримані результати, сформульовані висновки та розроблені рекомендації є продуктом особистої, сумлінної та творчої наукової праці здобувача.

Зауваження щодо оформлення та змісту дисертації, запитання до здобувача.

Аналіз дисертаційної роботи Васіна Андрія Юрійовича дозволяє стверджувати, що вона є самостійним, логічно структурованим та науково обґрунтованим дослідженням. Попри це, висловимо окремі зауваження, які, на нашу думку, мають дискусійний характер та можуть бути предметом подальшого розвитку задекларованої проблематики:

1. У дисертаційному дослідженні автор приділив увагу адміністративно-правовим аспектам застосування інструментарію стратегічного планування в державному управлінні. *Разом із тим, для цілей цього дослідження важливим є визначення стратегічного планування як вагомого елемента предмета адміністративного права та, відповідно, науки адміністративного права.*
2. В дисертації на стр. 56, 57 дисертант пропонує певний порядок розробки та затвердження документів

стратегічного планування у вигляді класифікації документів стратегічного планування за юридичним змістом. Проте, на наш погляд, що під час публічного захисту доцільно аргументувати та конкретизувати запропоновану класифікацію.

3. У роботі автором досліджуються документи стратегічного планування, що затверджуються, які, у свою чергу відрізняються різноманіттям форм та підходів до їх змістовного наповнення (стор. 58-60 дисертації). У зв'язку з цим, автор слушно пропонує диференціювати різні види документів стратегічного планування, що розробляються на практиці, в залежності від їх місця та ролі у реалізації функції стратегічного планування. З огляду на важливість цього питання для розуміння й оцінки дисертації, її автор на захисті має наголосити види документів стратегічного планування, що приймаються на різних етапах стратегічного планування.
4. Певним редакційним недоліком роботи є наведення у вступі роботи повного переліку нормативно-правових актів, використаних під час дослідження. З огляду на те, що відповідні нормативні акти відображені у списку використаних джерел, доцільніше було б обмежитися їх узагальненою характеристикою за видами або сферами правового регулювання, що сприяло б більшій лаконічності та академічності викладу матеріалу.

Висловлені міркування мають переважно дискусійний характер, не знижують наукової цінності роботи та можуть стати орієнтирами для подальших наукових пошуків автора.

Висновок про відповідність дисертації встановленим вимогам.

Рецензоване дослідження Васіна Андрія Юрійовича на тему «Адміністративно-правові засади стратегічного планування в державному управлінні» є взірцем цілісної, концептуально завершеної кваліфікаційної наукової праці, яка містить глибокі теоретико-методологічні положення та фундаментально обґрунтовані практичні рекомендації. Робота повною мірою відповідає всім чинним нормативним вимогам, що висуваються до наукових праць такого рівня, відзначаючись беззаперечною науковою новизною, методологічною зрілістю та вагомою цінністю для розвитку сучасного адміністративного права та юридичної науки.

Дисертація Васіна Андрія Юрійовича на тему «Адміністративно-правові засади стратегічного планування в державному управлінні за актуальністю, ступенем наукової новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною значущістю отриманих результатів відповідає спеціальності 081 Право, Вимогам до оформлення дисертацій, затверджених Наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40, Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, іншим нормативним вимогам, а її автор - Васін Андрій Юрійович, за умови успішного публічного захисту, заслуговує на присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» зі спеціальності 081 «Право».

Рецензентка:

**проректорка з навчально-виховної роботи
ПЗВО «Київський міжнародний університет»,
кандидатка юридичних наук, доцентка**

Тетяна ДАНЧЕНКО

Підпис засвідчую:

**вчений секретар ПЗВО
«Київський міжнародний університет»
кандидат історичних наук, доцент**

Ігор МОХНАТЮК

